

ตอนที่ ๑

โครงการการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อสื่อสารและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษาแนวใหม่ และเสริมสร้างศักยภาพด้านการประเมิน

๑. หลักการและเหตุผล

การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. ๒๕๕๒-๒๕๖๑) มีเป้าหมายมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ รวมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งนี้ เพื่อให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญที่จะช่วยในการพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาของคนไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตามคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่ทุกฝ่ายที่มีส่วนในการจัดการศึกษาต้องตระหนักและดำเนินการจนบรรลุผลในที่สุด ประกอบกับสาระสำคัญในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้ระบุให้หน่วยงานต้นสังกัด และสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปี เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา อีกทั้งเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก (มาตรา ๔๘ หมวด ๖)

กระทรวงศึกษาธิการ โดย นายแพทย์ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ มีนโยบายให้ปฏิรูประบบการประเมินและประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอกของทุกระดับก่อนจะมีการประเมินคุณภาพในรอบต่อไป โดยให้มีการปรับปรุงมาตรฐานและตัวชี้วัดให้น้อยลง กระชับ และสะท้อนถึงคุณภาพอย่างแท้จริง เน้นการประเมินสภาพจริง ไม่ยุ่งยาก สร้างมาตรฐานระบบการประเมินเพื่อลดภาระการจัดเก็บข้อมูล ลดการจัดทำเอกสารที่ใช้ในการประเมิน ปรับกระบวนการในการประเมินที่มีเป้าหมายเพื่อการพัฒนาบนพื้นฐานบริบทของสถานศึกษา รวมทั้งให้มีการพัฒนาผู้ประเมินคุณภาพภายในให้มีมาตรฐาน มีความน่าเชื่อถือ สามารถให้คำชี้แนะ ให้คำปรึกษาแก่สถานศึกษาได้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาได้รับการยอมรับจากสถานศึกษา และได้รับการรับรองจากกระทรวงศึกษาธิการ นั้น

การเปลี่ยนแปลงของระบบการประเมินคุณภาพการศึกษา ตามนโยบายการปฏิรูปการศึกษาดังกล่าว เป็นระบบการประเมินแนวใหม่ที่มุ่งเน้นการประเมินคุณภาพสถานศึกษาในภาพรวม (holistic rubrics) ของการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยจะไม่แยกส่วนหรือแยกองค์ประกอบในการประเมินผลงานหรือกระบวนการ แต่เป็นการประเมินในภาพรวมของผลงานหรือภาพรวมของกระบวนการดำเนินงานนั้นๆ ต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ และทักษะในการประเมินของผู้ประเมิน โดยผู้ประเมินต้องศึกษาและรวบรวมข้อมูลในภาพรวมทั้งหมด ซึ่งเป็นการประเมินและตัดสินผลการประเมินคุณภาพการศึกษาโดยอาศัยความเชี่ยวชาญ (expert judgment) ผู้ประเมิน

คู่มือการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อสื่อสารและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษาแนวใหม่และเสริมสร้างศักยภาพด้านการประเมิน

ต้องมีความรู้รอบด้าน อาศัยการวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกันในคณะผู้ประเมิน เพื่อการตัดสินระดับคุณภาพผู้ประเมินจำเป็นต้องทำความเข้าใจร่วมกันเพื่อการประเมินที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น มาตรฐานของผู้ประเมินจึงมีความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่ง

นอกจากนี้ ยังมีข้อเสนอแนวทางในการขับเคลื่อนการปฏิรูปด้านการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษา โดยคณะทำงานขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา (สปท.) และคณะปฏิรูปการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ คือ สำนักงานรับรองและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) และกระทรวงศึกษาธิการ ร่วมกันสร้างมาตรฐานของสถานศึกษาที่มีคุณภาพ (quality codes) และสร้างผู้ประเมินที่มีคุณภาพ (quality inspectors) หน่วยงานต้นสังกัดให้เตรียมและสนับสนุนสถานศึกษาให้พร้อมรับการประเมิน สื่อสารให้เกิดความเข้าใจในมาตรฐานของสถานศึกษาที่มีคุณภาพ สร้างความเข้าใจวิธีการประเมิน และการเขียนรายงานการประเมินตนเองแบบใหม่ให้คำชี้แนะในการจัดการของสถานศึกษา ที่จะนำไปสู่การพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

ด้วยเหตุนี้ ในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ สำนักทดสอบทางการศึกษา จึงได้รับการอนุมัติแผนการดำเนินงานในงบประมาณการ “โครงการพัฒนามาตรฐานผู้ประเมินคุณภาพสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน” เพื่อมุ่งพัฒนาบุคลากรที่จะทำหน้าที่ประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน มีความพร้อมในด้านทักษะการประเมินต่างๆ ทั้งในเรื่องทักษะการสังเกต การสัมภาษณ์ การตั้งคำถาม การเขียนรายงานผลการประเมิน รวมทั้งการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่สถานศึกษาที่เป็นรูปธรรมในเชิงพัฒนาที่สถานศึกษาสามารถนำไปสู่การปฏิบัติจริงได้ ซึ่งองค์ประกอบของผู้ประเมินตามนโยบายการปฏิรูปฯ ดังกล่าว ประกอบด้วย บุคลากรจาก ๓ ฝ่าย ได้แก่ ๑) ผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานประเมินคุณภาพภายนอก (สมศ.) ๒) ผู้แทนหน่วยงานต้นสังกัด และ ๓) ผู้บริหารสถานศึกษา โดยกลุ่มเป้าหมายที่เข้ารับการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อสื่อสารและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษาแนวใหม่ และเสริมสร้างศักยภาพด้านการประเมิน คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจากทุกสังกัด และผู้แทนจากเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งผู้แทนจากหน่วยงานต้นสังกัดที่จัดการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่น สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานพระพุทธศาสนา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กรมพลศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดน และหน่วยงานต้นสังกัดสถานศึกษาอื่นๆ) เพื่อให้มีผู้ประเมินที่มีมาตรฐานสำหรับเป็นคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายนอกร่วมกับสำนักงานรับรองและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรจากเขตพื้นที่การศึกษา และผู้แทนจากหน่วยงานต้นสังกัดทุกสังกัดที่จัดการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน ให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษาแนวใหม่ และเสริมสร้างศักยภาพด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๓. เป้าหมาย

๓.๑ เป้าหมายเชิงปริมาณ

ผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัด ทุกสังกัดที่จัดการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน เข้าร่วมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อสื่อสารและสร้างความเข้าใจ เกี่ยวกับการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษาแนวใหม่ และเสริมสร้างศักยภาพด้านการประเมิน หน่วยงานละ ๖ - ๑๒ คน รวมจำนวนประมาณ ๒,๐๐๐ คน

๓.๒ เป้าหมายเชิงคุณภาพ

๑) ผู้เข้ารับการสัมมนาได้รับความรู้ ความเข้าใจ ในการดำเนินงานประเมินคุณภาพภายใน ของสถานศึกษา รวมทั้งสามารถนำความรู้ไปใช้เป็นแนวทางในการทำหน้าที่ประเมินคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล นำเชื่อถือ และได้รับการยอมรับจากทุกฝ่ายที่ เกี่ยวข้อง ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๒) สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับคำแนะนำ แนวทางการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาโดยผู้ประเมินที่มีความรู้ความสามารถ และได้รับการยอมรับ

๓) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีระบบการบริหารจัดการที่เข้มแข็งในด้านการพัฒนา ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้ได้มาตรฐานโดยมีผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้รับการ พัฒนาเสริมสร้างศักยภาพด้านการประเมินที่สามารถให้คำชี้แนะ ให้คำปรึกษาแก่สถานศึกษาที่ไป ประเมินได้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรมอันจะนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมี ประสิทธิภาพ

๔) ผู้เกี่ยวข้องทุกระดับมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษาและมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงาน

๔. ขอบเขตการดำเนินงาน

๔.๑ กลุ่มเป้าหมายที่ผู้เข้าร่วมสัมมนาครั้งนี้ คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา และบุคลากร จากเขตพื้นที่การศึกษา และจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่ได้รับการคัดเลือกตามคุณสมบัติและ จำนวนตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดไว้ โดยเฉลี่ยเขต/หน่วยงานละ ๖ - ๑๒ คน โดยหน่วยงานต้นสังกัด ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักบริหาร การศึกษาท้องถิ่น สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานพระพุทธศาสนา สำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษา กรมพลศึกษา และกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดน เป็นต้น

๔.๒ ระยะเวลาที่ใช้ในการสัมมนา คือ ปีงบประมาณ ๒๕๖๐ ในช่วงระหว่างวันที่ ๑๖ กรกฎาคม - ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ แบ่งการสัมมนาออกเป็น ๘ จุดๆ ละ ๔ วัน กระจายตามภูมิภาค ดังนี้

ที่	จุดสัมมนา	วันที่	สถานที่	ผู้เข้ารับการ สัมมนา	หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง	วิทยากร และ เจ้าหน้าที่	รวม	หมายเหตุ
๑	อุดรธานี	๑๖ - ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๐	โรงแรมเซ็นทารา คอนเวนชันเซ็นเตอร์อุดรธานี อ.เมือง จ.อุดรธานี	๒๖๑	๑๒	๔๕	๓๑๘	ภาค ตะวันออก เฉียงเหนือ
๒	อุดรธานี	๑๙ - ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๐	โรงแรมเซ็นทาราคอนเวนชัน เซ็นเตอร์ อุดรธานี อ.เมือง จ. อุดรธานี	๒๓๔	๑๒	๔๕	๒๙๑	ภาค ตะวันออก เฉียงเหนือ
๓	สงขลา	๒๕ - ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๐	โรงแรมลี การ์เด้นส์ พลาซ่า อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา	๒๗๓	๑๒	๔๕	๓๓๐	ภาคใต้
๔	เชียงใหม่	๑ - ๔ สิงหาคม ๒๕๖๐	โรงแรมคุ้มภูคำ อ.เมือง จ.เชียงใหม่	๒๗๕	๑๕	๔๕	๓๓๕	ภาคเหนือ
๕	บุรีรัมย์	๘ - ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๐	โรงแรมเทพนคร อ.เมือง จ.บุรีรัมย์	๓๐๖	๑๕	๔๘	๓๖๙	ภาค ตะวันออก เฉียงเหนือ
๖	กรุงเทพ มหานคร	๑๕ - ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๐	โรงแรมริเวอร์ไซด์ เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร	๒๒๒	๓๖	๔๕	๓๐๓	ภาคกลาง และภาค ตะวันตก
๗	กรุงเทพ มหานคร	๒๑ - ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๐	โรงแรมเอวาน่า เขตบางนา กรุงเทพมหานคร	๒๒๘	๓๙	๔๕	๓๑๒	ภาคกลาง และภาค ตะวันตก
๘	ชลบุรี	๒๘ - ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๐	โรงแรมเวลคัม จอมเทียน บีช พัทยา จ.ชลบุรี	๒๐๑	๓๖	๔๕	๒๘๒	ภาคกลาง และภาค ตะวันออก
			รวม	๒,๐๐๐	๑๗๗	๓๖๓	๒,๕๔๐	

๕. ขั้นตอนการดำเนินงาน

การสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อสื่อสารและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษาแนวใหม่ และเสริมสร้างศักยภาพด้านการประเมิน มีขั้นตอนการดำเนินงาน ๓ ระยะดังนี้

๕.๑ ระยะการเตรียมการ

๑) กำหนดทีมงานหลักที่รับผิดชอบโครงการ คือ กลุ่มพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ การศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกำหนดให้มีคณะทำงานจากหลายฝ่ายเข้าร่วมโครงการสัมมนา เช่น อาจารย์จากมหาวิทยาลัย บุคลากรระดับเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรจากหน่วยงานอื่น

๒) วางแผนและออกแบบการจัดทำเอกสารคู่มือการสัมมนา

๓) จัดทำเอกสารและคู่มือประกอบการสัมมนา

๔) สืบค้นและรวบรวมจัดทำฐานข้อมูลบุคลากรจากทุกเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาอื่นๆ

๕) กำหนดคุณสมบัติของผู้เข้าร่วมการสัมมนา และช่วงระยะเวลาการสัมมนา

๕.๒ ระยะการสัมมนา เป็นขั้นตอนที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินการสัมมนาเพื่อชี้แจงสื่อสารและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษาแนวใหม่ รวมทั้งการเสริมสร้างศักยภาพด้านการประเมินให้แก่ผู้เข้าร่วมการสัมมนา โดยเนื้อหาที่ใช้ในการสัมมนา แบ่งออกเป็น ๒ หน่วยการเรียนรู้ คือ หน่วยที่ ๑ ระบบการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยเนื้อหาและการฝึกปฏิบัติกิจกรรมเกี่ยวกับเรื่อง การพัฒนาระบบการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษาด้านนโยบายการปฏิรูปการศึกษา รูปแบบและแนวทางการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาแนวใหม่ และมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน หน่วยที่ ๒ ทักษะของผู้ประเมินคุณภาพสถานศึกษา ประกอบด้วยเนื้อหาและการฝึกปฏิบัติกิจกรรมในเรื่อง การวิเคราะห์กรอบ ประเด็น และการออกแบบการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อประเมินคุณภาพสถานศึกษา ทักษะการสังเกต การตั้งคำถาม และการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง การตีความ การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล และการสรุปผลการจัดทำรายงานผลการประเมินคุณภาพสถานศึกษา และการให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา

รูปแบบการสัมมนามีทั้งการบรรยายให้ความรู้ และการฝึกปฏิบัติทำกิจกรรม การทดสอบความรู้ของผู้เข้ารับการสัมมนาทั้งก่อนและหลังการสัมมนาเพื่อเป็นการประเมินประสิทธิภาพของการสัมมนา และจัดทีมวิทยากรประเมินการร่วมกิจกรรมและผลงานในแต่ละกิจกรรมของผู้เข้าร่วมการสัมมนาเป็นรายบุคคลตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดและบันทึกสรุปผลการสัมมนา

๕.๓ ระยะหลังการสัมมนา หลังจากเสร็จสิ้นการสัมมนาผู้ที่มีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ จะได้รับวุฒิบัตรและการประกาศรายชื่อขึ้นทะเบียนไว้ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และคัดเลือกรายชื่อผู้ผ่านเกณฑ์การสัมมนาส่งให้สำนักงานรับรองและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ตามจำนวนที่กำหนด เพื่อเข้ารับการพัฒนาเป็นผู้ประเมินคุณภาพภายนอกต่อไป

๖. บทบาทการดำเนินงานของหน่วยงานแต่ละระดับ

๖.๑ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

- ศึกษาวิจัย/พัฒนารูปแบบและคู่มือการสัมมนา
- กำหนดคุณสมบัติผู้เข้ารับการสัมมนาเพื่อพัฒนาเป็นผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
  - ประสานงานกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาอื่นๆ เพื่อคัดเลือกบุคลากรเข้ารับการสัมมนาตามคุณสมบัติและจำนวนที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด
  - บริหารจัดการโครงการสัมมนา ทั้งในด้านงบประมาณ บุคลากร และอื่นๆ
  - จัดทำทะเบียนรายชื่อผู้ที่มีผลการสัมมนาผ่านเกณฑ์ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด และเผยแพร่/ประกาศรายชื่อให้เขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาในสังกัดอื่นๆ รับทราบ

๖.๒ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา/หน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาอื่นๆ

- คัดเลือกผู้อำนวยการสถานศึกษา และบุคลากรในสังกัดตามคุณสมบัติและจำนวนที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด พร้อมทั้งจัดส่งรายชื่อบุคลากรดังกล่าวให้กับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเข้ารับการสัมมนาตามระยะเวลาที่กำหนด
- เผยแพร่/ประกาศรายชื่อผู้ที่มีผลการสัมมนาผ่านเกณฑ์ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด ให้สถานศึกษาในสังกัดทราบ
- ติดตาม และส่งเสริม สนับสนุน ผู้บริหารที่ได้รับการประกาศรายชื่อในการทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในร่วมกับสถานศึกษา และเป็นคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายนอกร่วมกับสำนักงานรับรองและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

๗. บทบาทของผู้เข้ารับการสัมมนา

ผู้เข้าร่วมการสัมมนา มีหน้าที่ ดังนี้

- ๗.๑ รับฟังการบรรยายให้ความรู้จากวิทยากร
- ๗.๒ รับการทดสอบก่อนและหลังการสัมมนา และทำกิจกรรมในการสัมมนาทุกกิจกรรมทั้งงานเดี่ยวและงานกลุ่มตามลักษณะงานที่วิทยากรชี้แจง
- ๗.๓ เปลี่ยนประธานและเลขานุการกลุ่มทุกวัน หรือตามความเหมาะสม เพื่อกระจายให้ทุกคนมีโอกาสเป็นประธานและเลขานุการของกลุ่ม
- ๗.๔ ปฏิบัติตามกระบวนการกลุ่ม แลกเปลี่ยนความคิดเห็น อภิปราย ระดมพลังสมอง และสรุปความรู้ แนวปฏิบัติที่ได้จากกิจกรรมการสัมมนา
- ๗.๕ ส่งผลงานจากการทำกิจกรรมทุกกิจกรรมให้วิทยากรตรวจสอบ และเพื่อให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนางาน
- ๗.๖ เข้าร่วมรับการสัมมนาตลอดช่วงระยะเวลาของการสัมมนา และร่วมกิจกรรมครบทุกกิจกรรม

คู่มือการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อสื่อสารและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษาแนวใหม่และเสริมสร้างศักยภาพด้านการประเมิน

ทั้งนี้ ผู้ที่มีผลการประเมินผ่านเกณฑ์และได้รับการประกาศชื่อขึ้นทะเบียนไว้จะต้องทำหน้าที่ในการช่วยเหลือ ให้คำแนะนำแก่สถานศึกษาอื่นๆ และผู้เข้ารับการสัมมนาที่ได้รับการคัดเลือกรายชื่อให้เป็นผู้ประเมินคุณภาพภายนอก ร่วมกับสำนักงานรับรองและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) จะต้องเข้ารับการพัฒนาและทำหน้าที่ร่วมเป็นคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา ตามที่สำนักงานรับรองและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) กำหนด

๘. กระบวนการสัมมนา

กระบวนการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อสื่อสารและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษาแนวใหม่ และเสริมสร้างศักยภาพด้านการประเมิน มีลักษณะของกิจกรรมสรุปได้ดังนี้

๘.๑ การให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้รับฟังการบรรยายให้ความรู้จากวิทยากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาตามหลักสูตรการสัมมนา และจัดกิจกรรมที่สนับสนุนส่งเสริม ให้ผู้เข้าร่วมการสัมมนาซึ่งเป็นผู้ที่มีพื้นฐานความรู้และมีประสบการณ์ในการจัดการศึกษา ได้มีการพัฒนาต่อยอด และเพิ่มศักยภาพของตนเองให้สูงขึ้น ผ่านกระบวนการวิเคราะห์และสะท้อนผลในการดำเนินงานปัจจุบัน

๘.๒ การให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้ลงมือปฏิบัติงาน (workshop) ตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ในเนื้อหา หลักสูตรการสัมมนา และกำหนดแนวทางการนำความรู้ที่ได้รับจากการฟังบรรยายและการให้ความรู้โดยวิทยากรสู่การปฏิบัติจริง เน้นการลงมือปฏิบัติจริง โดยใช้ข้อมูลที่ได้จากการทำงานในภาวะปกติของผู้เข้าร่วมสัมมนาสำหรับการวางแผนและเรียนรู้ระหว่างการสัมมนา

๘.๓ การให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองจากเอกสารประกอบการสัมมนา โดยวิทยากรที่ให้ความรู้ เป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวก ใช้เทคนิคการกระตุ้น ยั่วยุ ชี้แนะ วางเงื่อนไขเสริมแรง และท้าทายความสามารถให้ผู้เข้าร่วมสัมมนา ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ

๘.๔ การให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้ทดลองฝึกปฏิบัติจริง ในการใช้การสังเกต การสัมภาษณ์ การตั้งคำถาม การเก็บข้อมูลจากแหล่งอื่นๆ การสรุปผล การเขียนรายงาน และการฝึกการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่สถานศึกษาเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

๙. เงื่อนไขความสำเร็จของการสัมมนา

การสัมมนาเพื่อพัฒนามาตรฐานผู้ประเมินคุณภาพสถานศึกษาในครั้งนี้ มีเงื่อนไขความสำเร็จสรุปได้ดังต่อไปนี้

๙.๑ ผู้เข้าร่วมสัมมนาทุกคนต้องเปิดใจ ตั้งใจ รับฟัง เรียนรู้ และลงมือฝึกปฏิบัติในทุกกิจกรรมตามโครงสร้างหลักสูตรการสัมมนา

๙.๒ กิจกรรมการสัมมนาต้องส่งเสริมให้มีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างวิทยากรกับผู้เข้าร่วมการสัมมนา และสร้างบรรยากาศของกิจกรรมการสัมมนาที่มีเหตุผลในการอภิปราย รับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

๙.๓ วิทยาการต้องสนับสนุน กระตุ้น ยั่วยุ ให้ผู้เข้าร่วมการสัมมนาเกิดการเรียนรู้ด้วยการสร้าง และสรุปความรู้ด้วยตนเอง

๙.๔ จัดแหล่งวิทยาการที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาและกิจกรรมการสัมมนา เพื่อให้ผู้เข้าร่วมสัมมนา ใช้ในการศึกษาเรียนรู้และฝึกปฏิบัติ

๙.๕ เนื่องจากผู้เข้าร่วมสัมมนามีจำนวนมาก การบริหารจัดการสัมมนาต้องมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านการบริหารจัดการเวลา การจัดกลุ่มผู้เข้ารับการสัมมนา และการจัดเตรียมสถานที่ สื่อ อุปกรณ์ ที่เพียงพอ เหมาะสม สะดวก และเอื้อต่อการเรียนรู้

๑๐. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑๐.๑ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีทำเนียบรายชื่อบุคลากรที่มีความรู้ ความเข้าใจระบบการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษาแนวใหม่ รวมทั้งมีศักยภาพในด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ทั้งทักษะการสังเกต การสัมภาษณ์ การตั้งคำถาม การสรุปตีความ สามารถให้คำชี้แนะ ให้คำปรึกษาแก่สถานศึกษาได้สอดคล้องกับบริบทและความเป็นไปได้ของสถานศึกษา และได้รับการยอมรับจากสถานศึกษา และสามารถเป็นคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายนอกร่วมกับสำนักงานรับรองและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑๐.๒ หน่วยงานต้นสังกัดระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาอื่นๆ มีบุคลากรที่เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถด้านการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษา และมีศักยภาพด้านการประเมิน ทำหน้าที่ในการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาของตนเองและสามารถให้คำแนะนำให้คำปรึกษาแก่สถานศึกษาอื่นๆ ได้อย่างเหมาะสมกับบริบทการจัดการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละแห่งอันจะนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีคุณภาพสูงขึ้นต่อไป

๑๐.๓ สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีระบบการประกันคุณภาพภายในที่เข้มแข็ง สามารถวิเคราะห์จุดเด่น จุดควรพัฒนา และแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของตนได้

๑๑. ผู้รับผิดชอบโครงการ

กลุ่มพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๕๗๕๗ - ๘ โทรสาร ๐ ๒๖๒๘ ๕๘๖๒

e-mail: qa.obec@gmail.com